DR. LUCIJA MULEJ,
antropologinja, kolumnistka, pisateljica,
direktorica podjetja Budnjani

NOVA NORMALNOST: KJE JE NAŠA MOČ?

Da je korona le ena od kriz, ki smo jih kot civilizacija utrpeli in da je naš odziv na to krizo sociološko šokanten, razpravljamo že kar lep čas. A krize vselej pokažejo, kje je naša moč in kje tičijo vzvodi nemoči, ki nas soočijo z lastno minljivostjo, strahom in navezanostjo.

Posel je pred časom za marsikoga dolgoročno kazal stabilnost in dolgotrajno rast; nihče si niti v najbolj norih sanjah ni mogel predstavljati, da bomo v »polivinilih« strašili po trgovinah in se zapirali v strahu pred svetom in soljudmi. Gostinstvo, turizem, dogodki in ostale panoge, ki so povezane z ustvarjanjem dodane vrednosti, ki jo generirajo skupine ljudi in storitve, povezane z njimi, so naenkrat »padle« v brezno brezupa. Hipno je bila ta samoumevna ontološka varnost pretrgana na silo, kar tako, brez predhodnih opozoril in nas pustila same, s kupom velikokrat nasprotujočimi si informacijami, za kakšno bio-krizo sploh gre. Koliko ljudi je v teh mesecih izgubilo ogromno sredstev, živcev, idej in volje, prebiramo in sočustvujemo domala vsak dan. In napovedi rasti so slabe, čeprav smo bili »zaprti« le nekaj tednov. In ranljivost družb je očitna, še bolj očitno krhek pa je globalni trg, ki v svoji prepletenosti nudi nezamisljive enačbe uspeha, a hkrati sekundne propada, ki sanje o blagostanju in vsem dobrem hipno strejo. Da smo v tej ranljivosti tudi sami goli in bosi, smo številni začutili tudi v Sloveniji. Številni so delali na daljavo, poslovali še naprej, a večini se je naravni pretok dela in z njim povezana likvidnost zrušila kot težke popoldanske sanje dremeža, zavedajoč se, da odprte oči naznanijo, da je šlo le za fikcijo. In mi smo odprli oči. A ta fikcija je NEIZOGIBNO.

O »novi normalnosti« so pisali številni misleci sveta. Da, zgraditi bomo morali »novo« realnost, saj se zdi, da nam je stara odvzela smisel za sočloveka, empatijo in so-čutenje zgodb, ki jih piše življenje. Če smo še pred korono začudeno poslušali bahave napovedi tistih, ki so »jahali« tigra uspeha, zdaj sočutno opazujemo lastno ponižno in žalostno tišino. Zares, neskončno smo ranljivi, a skupaj nepremagljivi. Morda je udarec na finančno negotovost v marsikom prebudil glas srca in moč duše? Morda je zavedanje minljivosti časa in vsega, povezanega z njim, v nas ustvaril prostor za drugačen pogled na svet in pojme ter koncepte, kot so, družina in praksa tega, kar razumemo kot prijateljstvo in ljubezen? Stik z bistvom, ki je bilo pred tem očem skrito, prihaja na plano. Korona se nas je dotaknila najgloblje in vsak od nas se je moral soočiti z balastom in ga, tako na osebnih kot poslovnih ravneh, odstraniti.

Seveda se ob boku čisto vsakdanjih težav rišejo novi obrazci menjav in vrednosti, kot so ekonomske, socialne in čustvene. Korona postavlja novo lestvico vrednot in v ospredje začrta dilemo razumevanja ekologije kot sonaravnega in uravnoteženega rokovanja z okoljem, ki sta tako živa kot neživa narava. Spremenjen odnos do poslovnega okolja, partnerjev in družbenih podsistemov utira pot tako inovativnim tehnologijam kot zlasti zeleni preobrazbi, ki prisega na čiste vire in čiste odtise, ki jih človek kot vrh evolucijske piramide odtiskuje. Ni več pomemben le ogljični odtis; prihaja doba, ko se bo presojalo po solidarnostnem, empatičnem in čustvenem odtisu, saj so nas pretirana sla in nepoznavanja naravnih in duhovnih zakonov postavili pred steno, ki je ne moremo zaobiti niti prestaviti, še

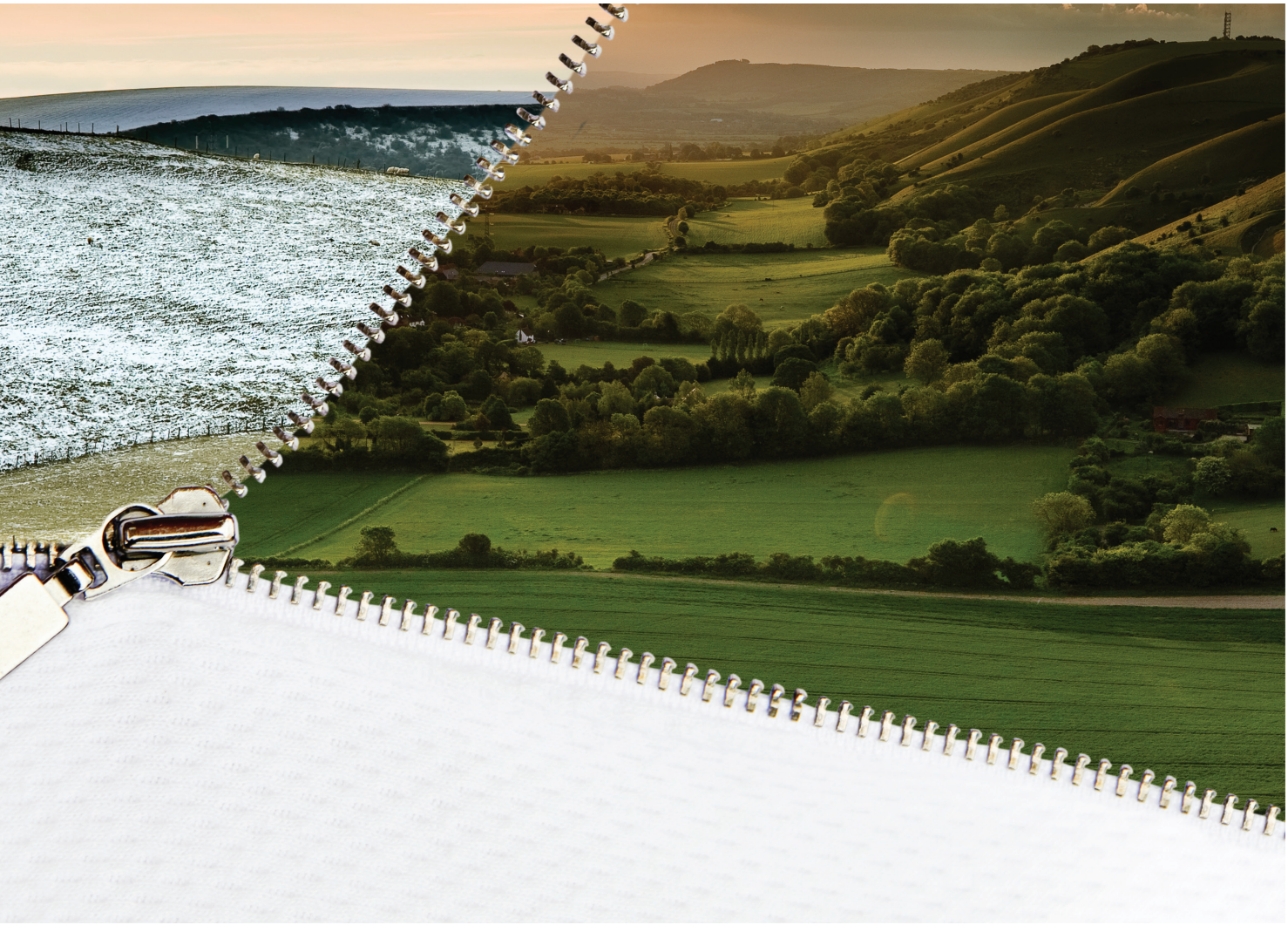

manj pa preplezati. Tu smo, da ji dovolimo, da nas preobrazbi. Vsak STOP se pojavi z razlogom, in ko družbe le hitijo, narava poda možen izhod. Zato moramo ostati optimisti in iskati alternativne priložnosti in poti sodelovanja, ki bodo vključevala vse.

Mar ni definicija višje inteligence ravno sposobnost prilagajanja, gradnje drugačnega in ustvarjanja vizije, ki vključuje zares vse? Mar ni modrost akt sestavljanja nasprotij in preseganja vsega, kar je trenutno in onega, kar traja večno. Zares in prav morda je ponovno čas za tiho silo ljubezni, ki se nikdar ne oglasi, a s svojo brez prizivnostjo spremeni poti in tokove usod prav vsakomur na tem planetu. Drži, da je sila ljubezni tisti spoj, ki atome, tako žive kot nežive materije spoji v čisto fuzijo, ki nahrani vse ravni in postavi nove smeri, ki zares vključijo vse. Zato je čas, da se na »nulto pot« podamo brez varnostnih mrež, saj je moč ljubezni neskončna in le vera v dobro in v sočloveka nas bo rešila iz zagat in nevarnosti, kot je covid-19.

Prihaja doba, ko se bo presojalo po solidarnostnem, empatičnem in čustvenem odtisu, saj so nas pretirana sla in nepoznavanja naravnih in duhovnih zakonov postavili pred steno, ki je ne moremo zaobiti niti prestaviti, še manj pa preplezati. Tu smo, da ji dovolimo, da nas preobrazi.